

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższim Dozwoleniem
IMPERATORA JMCY CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 29. SIERPNIĄ 1803. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 17. Sierpnia.

Leibgardyi Preobrażeńskiy Kapitan Kazarynow otrzymał rangę Półkownika; Stabs-Kapitan Sokorow r. został Kapitanem. Wiborgskiego garnizonu zmarły Podpółkownik Radecki wymazane się z rang listy. Szefowi Smoleńskiego pułku dragoni General Majorowi Hamper oświadczone ukontentowanie za porządek w nim znaleziony w czasie rewii przez Generała kawaleryi Margrabę d' Autichamp.

z Wiednia 27. Sierpnia.

D. 17. Arcy Xiążę Karol wyjechał ztąd do Galicyi; tegoż dnia przybył do Presburga, witany od Magistratu, ludu, i załogi, na które czele stał General Moerveldt. D. 20 przy ogłoszyc armat wiechał do Krakowa; nazajutrz pospieszył na rewii wojska pod Staszowem zgromadzonego. — Hotze Kapelan strzelców Foralbergskich w nadgrode zasług ozdobiony od Cesarza krzyżem złotym. — Fabrykanci w Brunbracia Offmann otrzymali 10. letni przywilej na wynalezioną przez nich machinę do podstrzygania sukna. — W państwach Austryackich ma być nałożony podatek znaczny na towary zagraniczne, takie są wina, kawa, cukier, korzenie. — W Transylwanii znaleziono kilkaset sztuk pieniędzy Greckich i medalów bardzo dawnych; lecz gdy takie już się znajdują w Cesarskim gabinecie, odesłano wszystkie do mennicy; toż samo stało się z 400. medalami złotymi, które przywieziono z ruin odkrytych w lasach Huniadzkich. — W Constantinopolu morowa zaraza wielką szkodę czyni na przedmiesiach. Kapitan Basza z flotą stoi pod wyspą Mytilene, przeglądając pilnie statki płynące do stolicy, i te które z niej wychodzą. Dwóch urzędników Natoli o złe obeyście się oskarżonych, zprowadził do siebie, i śmiercią ukarał; inni 3. czekają losu podobnego w więzieniu na okręcie. Francuzie statki ładowane w portach Ottomaniskich, towary naładzie zkładają, nie chcąc powrócić do oyczyzny dla bojaźni flott Angielskich. Turecki poseł do Paryża iadący przybył do Bucharestu.

z Londynu 16. Sierpnia.

Wczora strzelanie z armat ogłosiło nam powtórne zwycięztwo nad Francuzami odniesione podczas terazniejszey wojny. General Grinfield podbiwszy Lucią, udał się na eskadrze Kapitana Hood z wojskiem do Tabago. Wylądowali Anglicy bez przeszkody. General Picton prowadził kolumnę do twierdzy Scarborough; pod którą stanowscy wezwaliśmy do poddania się Francuzów. General Kapitanem osady był niedawno przybyły z Europy Cesar Berthier brat Ministra wojennego. Ten zważając sił nierównosc, przystąpił do ugody. Garnizon zkladał się z 225. ludzi; armat na wyspie wszystkich 20, i cokolwiek amunicyi. Francuzi z honorami wojskowemi, bronią, i iedną armatą

wyciągnowszy w pole, złożyli oręż, i kosztem naszym do Oyczyzny będą odesłani. Inne warunki kapitulacyi nie zawierają nic szczególnego. Ostrzegać nic trzeba, że zaięcie tey osady stało się bez krwi rozlania.

Po szczęśliwey wyprawie drugą gotuje Grinfield przeciw Martinice; tu ponieważ nieprzyjaciel zciągnął większą siłę; i przysposobił się do obrony; wódz Angielski z wysp Jamaiki, Barbatos i innych zciąga posilki. — Biega wiadomość, iż zacięliśmy Batawską osadę Demarary. — Lord Hawkesbury donosił posłom zagranicznych Mocarstw, że porty Ligirow, Genua i Spezzia, przez flotty nasze będą zamknięte, podobnym sposobem jak Elba i Weser. — Wyszły od rządu dwie proklamacye; pierwsza przepisuie, ażeby cudzoziemcy ze Francyi i innych krajów nieprzyjaznych płynący do Anglii, lądowali tylko w portach Yarmouth, Harwich, Dover, Southampton, Gravesend, pod karą 40. FS. i konfiskaty okrętów; druga odnawia prawo Parlamentowe r. 1792. nakazujące wszystkim cudzoziemcom w Anglii osiadłym oddalić się od brzegów nadmorskich w głąb kraju. — Wiadome jest nieskuteczne przedsięwzięcie flottyli naszej pod Boulogne; pokazując się z raportów, że statki nieprzyjacielskie łatwe są do kierowania w tenczas naybardziej, gdy cisza panuje. — Flotę kupiecką, gdy powracała z Jamaiki, burza po morzu rozegnała; 25. okrętów maszt utraciły.

Minister Pelham złożywszy urząd wyjechał do Bath; następcą jego Yorcke. Przed podróżą uczynił odezwę do Maira naszej stolicy, donosząc że znajdują się w niej utajeni hersztowie i spółnicy buntów Irlandzkich; kilku natychmiast aresztowano. Wszystkie pogłoski o szerzającym się rozruchu w Tipperary, Wicklow, Corke, są bezdowodne; to iednak pewna, iż ludzie złośliwi kilku obywatelów przyehylnych rządowi zamordowali. — W porcie Flessingue uzbierają Batawowie 100. statków; lecz flotty nasze tak pilnie strzegą brzegów, że bez naywiększego zuchwalstwa nieprzyjaciel wynisć pod żagle nie może. — Żydzi tu teysi patryotycznie myślą. Naywyższy Rabin Hirschel w Synagodze miał niedawno piękną mowę, zachęcając lud do dzielney obrony kraju w którym żyje szczęśliwy. Subskrypcye, ofiary obywatelskie coraz są większe; Bradshaw daie 30. batów i tysiąc ludzi; Bedford ewóy legion do tysiąca głów podnosi; kompania wschodnia oprócz summ znacznych obiecaie dostarczyć w potrzebie statki przewozowe na 10. t. bezcelek ładunku. Margrabina Downshire uzbiera 400. ochotników; w Szkocyi lud cały pod bronią; słowem trzeba wyliczyć wszystkie miasta, Prowincye, i prywatnych obywatelów, chcąc wiedzieć jak wielkie dziś Oyczyźnie czynią o fiary synowie wierni.

z S Domingo 18. Czerwca mamy wiadomość, iż Murzyni z okolic miasta Cap zupełni

ustąpili. General Rochambeau tam powrócił z Port au prince, i stolicę rządową przeniósł. — Lord Nelson ściśle zamyka Toulon z 9 okrętami, 3 fregatami, stoi w porcie Francuzka eskadra z 10 okrętów, 5 fregat złożona do żeglugi gotowych pod komendą Admirała Davres. — Kompania wschodnia przymierze zawarła z najwyszszym rządcą narodu Marattów, Peishwa, którego przeciwnik Holkar z państwa wyzuc usiłuje; niema więc zgody między nimi, iak dawniej głoszą; armia Angielska 20. t. wynosząca dopomoże ucisnionemu kray ztracony odzyskać. — Xiaze Cambridge otrzymał prawo obywatelskie w Portsmouth, gdy z X. York przybył dla ćwiczenia woyska, i na okęcie Britannia od 110. armat znajdował się. W okolicach tegoż miasta 14. t. zbroynnych zgromadzić kazano. Większa część gwargyi Królewskiej wychodzi ku brzegom; straż odbywać będą milicye. — Na Rotcie naszej która jest uzbrojona, liczymy 25. t. armat. — General Dunsourier przybył do tey stolicy. — Słychać iż nowe odmiany ieszcze nastąpią w Ministerium. — Kupcy nasi, którzy tracą najwięcey przez zamknięcie rzek Elby i Weser, starają się usilnie, ażeby wolną żeglugę w tych stronach rząd przywrócił.

Nie daleko Cadix zabraliśmy Hiszpanom okręt powracający z Ameryki południowej, na którym prócz innego ładunku było 11. t. uncyi złota — Kupiecka flotta z morza Bałtyckiego 300 żagłów licząca do Yarmouth przybyła; niemieszkaiąc Admiralicya zabrała przepisaną liczbę maytków do osadzenia wojennych okrętów — Prywatne listy listy z Madras donoszą, że Wielkórządca wyspy Ceylan, North wypowiedziawszy wojnę Królowi Candy, szukał pomocy w ludziach i pieniądzach u Regencyi w Madras, i powysłney odpowiedzi nie otrzymał — W porcie Chatham tysiąc ludu pracuje około naprawienia fortyfikacyi. Ponieważ są wiadomości, że nieprzyjaciel na brzegach Kent i Essex lądować zamysła, przeto w tych stronach oboz wytknąć kazano na 50 t. żołnierza, i wszelkia przygotowania na przyjęcie woyskuczynie. Blisko tychże brzegów 3 eskadry lekkich statków krążyć będą — Miedzy Królem Tonquinu i Mandarynem Ong Tau Teir zaszła wielka bitwa niedaleko Cacho. Ostatni liczył żołnierza 200. t. sam poległ i woysko stracił.

Na ostatniem posiedzeniu izby niższej, gdy wzmianka o rozruchach Irlandzkich, reprezentant Hutchinson; pragnę, rzekł, ażeby się nie odnosiły mordy i zniszczenia, których w tym kraju byliśmy świadkami. Widzieliśmy płonące wioski i miasteczka, dla tego iedynie iż mieszkań ów nie znalezione w domu, albo że z nich niektórzy podeyrzani byli. Nieszczęśliwi przybiegając na ratowanie gorejących domów, nieludzkim obyczajem strzelani i mordowani byli od żołnierza na popiele progów oyczystych. A to się dzieło przy końcu 18 wieku! w Anglii, oyczyźnie Newtona, Bolingbrocka, Locka, i tylu mężów nieśmiertelnych — Uczony Banks wydał wielkie dzieło o botanice; tablice do niego kosztowały 12 t. FS. — Projekt lądowania Francuzkiego nie jest dla nas tajemnicą. 20 t. ludu z Havre małą wysiadać w Brighton; flotyly z Boulogne, Calais, Dunquerque, Ostendy, i Hollandyi wysadzą woysko na brzegach które tym portom są najbliższe; łączyć się w jedno nie powinny, gdyby nawet w drodze przez Anglików były napastowane. Ktokolwiek z wodzów pierwszy wyładuje, natychmiast poydzie prosto do Londynu. Flotyly wynidą pod żagle, iak tylko nocy dłuże i ciemne nastąpią w iesieni, stosowne do tego projektu rozkazy są wydane wodzom i Admirałom Angielskim.

Kładniemy osnowę mowy Królewskiej gdy zamykał obrady Parlamentowe. Stan publicznych interessów pozwala koniec uczynić długiej pracy i trudom naszym. Z ukontentowaniem i chlubą oświadczam wdzięczność za gorliwe chęci, któreście okazali dla dobra i honoru oyczyzny. W czasie kwitnącego pokoju stan iey dobrze poznając, przewidzieliście oraz niebezpieczeństwa; po zaczęty wojnie bezprzykładnym w dziejach narodu obyczajem i prędkością bierzecie się do powszechney obrony. Mam nadzieję, że srodki przedsięwzięte na uskromienie Irlandzkich zdrayców, przywrócą tam domowy pokój, a wierne poddaństwo przeswiadczą, że polegać może na opiece rządowej, do której ma słuszne prawo. Y to ieszcze uwielbić powinienem, coście uczynili na poprawę układu podatkowego, rozkrzewienie handlu i żeglugi Angielskiej. Izbie niższej dziękuję za hojne potrzeb skarbowych opatrzenie. Ubolewam, że okolicznosci nie dozwoliły włożyć powszechnego ciężaru, pod którym lud upadł wierny. Z moiey strony użyję oszczędności największej, ile pozwoli nieodbita potrzeba ratowania narodu. Angliacy bez szemrania zapewne uczynią wszystko, pamiętając, iż ambicya nieprzyjacielska, i dumne pretensye zniewoliły nas do tak wielkiej ofiary.

Przestając w Parlamencie zasiadać, radzić iednak i myślić o losie Oyczyzny bedziecie — Waszym jest obowiązkiem przywieść do skutku, cokolwiek ułożyliście nayprzezorniey dla obrony Królestwa; naybardziej utrzymajcie w sercach obywatelskich święty zapal, który widzę dziś powszechny w całym kraju do odparcia nieprzyjacielskich naziądów — Bóg nas postawił litosciwie i utrzymał przez kilka wieków na stopniu wysokim w Europie; spodziewam się, że ten Pan naywyższy zasili mocą dłonie Anglików odważnych; pokażcie Francuzom i światu całemu, że zuchwały zamiar zniszczenia waszey niepodległości, obalenia potęgi narodu, zkończy się na upokorzeniu i ruinie naszych nieprzyjacieli; wy zaś nadgrode wielkich ofiar naychlubniejszą zaydziecie w spokoyńem dziedzictwie wolności rozumney i domowego bezpieczeństwa, które potonkom zostawicie.

z Paryża 19. Sierpnia.

Papiery nasze, które do 55 od sta podniosły się posród wojenney wrzawy, dziś nieco spadły; przyczyną upadku jest pogloska, że Król Katolicki traktatem obowiązany dawać RPtey posilek 12. okrętów i 24 t. żołnierza, chce tylko dać gotowe pieniądze; Konsul zaś chce mieć według umowy flotę i woyska Hiszpańskie — Znaomy Blanchard odprawił w Rouen powietrzną podróż szczęśliwie, w porządku dawniej odbytych 54 — Konsul pewnie wyieżdża do brzegów Oceanu, oglądać mając Nantes, Brest, Malo i inne porty. Zdrowie jego polepszyło się widocznie w podróży Belgickiej; utył cokolwiek; bawi się teraz iak zwykł dawniej, pracą gabinetową, która jest większa w niebytności Ministra Talleyrand; audyencye daie, czasem wyieżdża na polowanie. Główna kwatery armii na wyprawę przeznaczony do Lille będzie przeniesiona. Minister morski z młodzieży Konskrypcyą zajętey wybrać kazał 4500 ludu naybardziej cieszów, kowalów, do swiego departamentu na przyspieszenie budowli okrętowej. W naszej stolicy na Sekwanie zpuszczać na wodę zaczęto statki iuz dokończone; tłum ciekawych obywatelów nie-tychany; cieszy się każdy, że ofiary jego dla oyczyzny nie poszła nadaremnie.

Konsul zawczora odwiedził Muzeum dziś Napoleona zwane; przyjmował Dyrektor Denon ofiarując medal złoty z napisem. *Aux arts*

la Victoire — Generał en chef Murat za dni kilka tu ze Włoch spodziewany; iakoteż Ambasador Champagny z Wiednia, ten zasiadać ma w morskim departamencie, do czego wielką zdolność posiada — Korsarz uzbrojony w Bordeaux poymał statek pocztarski, który Anglikom z Lisbony niósł wielkie dostątki; samych dyamentów znaleziono 15 t. karatów; była przy nich znaczna suma w gotowiznie — Konsul postanowił, ażeby armia lądowa RPtey na przyszłe czasy w pokoju wynosiła 600 t. żołnierza — Król Katolicki uwiadomiony, że Korsarze wojuiących narodów wiele pozwalają sobie na brzegach Hiszpańskich, z uymą prawa neutralności, liczne woyska do tychże brzegów kazał wysyłać; dotychczas oświadcza statecznie, iż obojętnym zostać pragnie — W Constantinopolu lekarz Walli zaszczerpił sobie samemu zarazę morową z ospą razem; udało się doświadczenie; wyzdrowiał po kilkodniowej chorobie dość lekko; odwiedził później zarazonych, i nic iemu nie szkodziło. Nie rozumie jednak, ażeby to szczepienie bronilo człowieka od zarazy na zawsze.

D. 15. wiele mów slyszal Konsul; najpiękniejszą powiedział Matematyk, Wice Prezydent Senatu Laplace. „Zakończyłeś, iego są słowa, podróż pamiętą. Kiedy zwiedzałeś Prowincye i grody RPtey, oglądając pilnie rękodzieła, szkoły, szpitale, morskie zbrojownie, byliśmy wszędzie obecni myślą; radowały się serca nasze, gdy rządca najwyższy zbierał w narodzie dowody przywiązania, wierności, szacunku powszechnego. Nowe departamenta nie ustąpiły dawnym; połączyłeś wszystkie nierozrywany węzeł braterskiej miłości. Widzieli obywatele Konsulą chwałą i wielkością iasniącego, gdy się zniżał do szczegółów mniejszych, skoro miały związek z ulepszeniem administracyi, a nowe źródło szczęścia obiecywały. Wielki był widok dostojnego męża, który zwiedzał kraj obszerny dla poratowania ludu; odebrałeś prac twoich natchlubniejszą nagrodę w miłości i uwielbieniu wszystkich Francuzów. Przebiegłeś kraj najludniejszy w Europie; cudem to jest praw dawnych i mądrych, rolnikom danych i przemysłnym ludziom, iakoteż kanałów zplawnych i drog pięknych, które ułatwiają komunikacye handlowe. Gdy podobne mieć będzie cała RPta, ludność oney, bogactwa, i siła zostaną podwojone. Rozszerzyłeś granice Francyi zwycięstwem, zabezpieczyłeś traktatami, dziś szlachetniejszą ambicyą uniesiony, pragniesz dać narodowi trwałszą wielkość i miłszą, bo tey wylewem łez i krwi naszej kupować nie będącymy. Od lat trzech geniusz twój przewodniczył Francuzom na drodze domowej szczęśliwości; tey nam zayrzeli Anglicy. Cały naród powstał na złamanie uroczystego przymierza Amiens. Wzruszyło wszystkich obywateli odrzucenie warunków ugodliwych, które zachowując pokój między wojuiącymi teraz Mocarstwami, utrzymać mogły zgodę i pokój świata powszechny. Przeznaczeniu Konsula Francya ufając, w ręku iego składa zemstę swoją, i pewna jest że w nadziei nie będzie omylona. „

z Amsterdamu 18. Sierpnia.

Wiadomości o przygotowaniach Angielskich do bronienia kraju, zadziwiać powinny cudzoziemców. Nigdy ten naród nie okazał większej gorliwości, iednomysłności, ochoty, iak w térazniejszej wojnie. Wszystkie stany, obywatele bogatsi i ubodzy, młodzież i starzy, pięć nakoniec piękna, majątek i życie niosą w ofierze dla utrzymania niepodległości wziętey od przodków. Wyznać trzeba, że tey nigdy nie groził potężniejszy nieprzyjaciel. Zkładka dobrowolna dla ranionych obrońców dobra powszechnego, żon ich, sierot, w samey kawiarni Loyd

przechodzi 200. t. FS. wszystkie miasta i Prowincye poszły za przykładem stolicy, gdzie najzacieńsze damy nową subskrypcyą otworzyły w podobnym zamiarze. Opisać niepodobno, iak wielki jest zapal; widzi to Angielczyk z pocięchą, lecz to iego bynajmniej nie zadziwia. Miłość Ojczyzny tak słodką jest ciotą. Zdumiały cudzoziemiec ledwie poiąć i wierzyć może. Korpusy ochotników przenoszą 300. tysięcy W. Brytania wkrótce liczyć będzie oprócz morskiej potęgi million ludzi gotowych zwyciężyć i umierać. Brzydzą się wszyscy odródnymi ziomkami, którzy pragnąc lądowania Francuzkiego, dążą wyraźnie do zniszczenia w domu praw i porządku przez rewolucyę, które szczególnym tylko interesom i ambicyi dogadzać zwykły; iak uczynili nieszczęśliwie Irlandczykowie.

Dotąd niewiadome są zamysły Hiszpanów; zostawali w pokoju czekając powrotu skarbow swoich z Ameryki; te gdy prawie wszystkie już w portach mają, podobno część onych poświęcić będą musieli dla zprzymierzenia. Z Bilbao donoszą o przygotowaniach wojennych. Cieszą się kupcy Biskajscy, że towarów Indyi kich jest w kraju dostatek; sprzedaż trudna; ponieważ Anglicy bogatsi taniej zbywają.

z Hagi 23. Sierpnia.

Paryzkie pisma odnowiły pogłoskę o bliżkiem wkroczeniu woysk Francuzkich do Danii; dla zamknięcia Anglikom kanału Holsztyńskiego lub Zundu; przysiąż jeszcze, iż port Lubecki, Travemunde osadzony przez nich będzie, za dozwoleństwem rządu Duńskiego i Senatu Lubecki; niemniej Hamburg ma pozwolić, ażeby Cuxhaven został w ręku RPtey. Już raz ieden upadła ta powieść; spodziewać się trzeba, że i teraz prawdziwą nie będzie. — Wyspy Zelandyą zkładające żołnierzem napelnia General Victor; artylleryą Francuzką i Batawską do nich zprowadza. Znaki pokazujące drogę na morzu żeglarzom zdjęto; powiadają Francuzi, że nieprzyjaciel o lądowaniu zamysła — Przygórek dobrej nadziei dziś jest w najlepszym stanie; garnizon liczny; okopy i batterye przez Anglików ulepszone naybardziej w Muisenberg, które mają za niedobyte. R. 1705. Gubernator Sluysken bronil się tu od 10 Czerwca do 16. Września, nie mając 600. ludu, przeciwko 5. t. Anglików, i 12. okrętom, którym kilka powiatów zbuntowanych osady pomagało. Sluysken nie wiedział, że Hollandyą podbił Pichegru; wódz Angielski oddał iemu list X. Orange Stadhuera, nakazujący przyjąć zprzymierzeńców do twierdzy, dla bronienia oney wspólnymi siłami przeciwko Francuzom, nie uczynił tego Gubernator; a chociaż późniey osadę musiał podać przynajmniej dał czas ziomkom przygotować, się do bronienia Batawii.

z Hamburga 27 Sierpnia.

Rząd Angielski rozkazał wojennym okrętom swoim i Korsarzom, ażeby niebrały neutralnych, które handel prowadzą prosto z kraju swego do nieprzyjacielskich osad, wyjąwszy przypadek iedyny, gdy wiozą amunicyę i oręż. Ten przepis gdyby nastąpił podczas wojny 7 letniej i Amerykańskiej, nigdy Batawowie nie mieliby zatargów z Anglikami. Dzisiaj dla neutralnych Mocarstw pożyteczny, handel ich ożywi; dla naszego miasta się nie przyda, ponieważ Elba i Weser są zamknięte — Legion który Francuzi w Hannoverze zaciągają, podniesiony będzie do głów 5 t. służyć ma w Departamentach RPtey nad Renem. Nie slychać żeby z Officerów Elektoralskich który przyoił służbę; lecz żołnierzy liczą w szeregach bardzo wielu. Widząc się opuszczonymi od rządu, nie pewni zoiđu i losu przyszłego, szukają sposobu do

życia. Stany Hannowerskie nie mogąc dostarczyć przychodami zwyczajnymi na teraźniejsze wydatki, pożyczają w Frankforcie 500 t. talarów. — Król Szwedzki przez Magdeburg udał się w dalszą podróż do Carlsruhe, wymówił się Monarsze Pruskiemu, że pośpiech do Berlina wstąpić nie pozwala. Następca Tronu Duńskiego bawi dotąd w Xięstwach Holsztyńskich; wojska narodowe zasłaniają granice; nie rozeszły się na dawne stanowiska, iak mówiono, sam Krolewicz w Rendsburgu ma ieszcze zabawić 2 miesiące. Goniec z Londynu do Coppenhagi niedawno przybyły, stał się przyczyną wielorakich domysłów i powieści. mówić zaczęto o spodziewanem przybyciu floty Lorda Keith do Zundu.

Litewsko Wileński rząd Gubernski donosi, ażeby chcący kupić dóm murowany w Wilnie G. M. Skosarzewskiego za Tatarską bramą N. 667. oceniony 5.800. rubli srebrem na satysfakcją wierzycieli stawili się w tymże rządzie dla targu i umowy o cenę sami, albo przystali plenipotentów umocowanych prawnie na termin 1. d. 7. 2. d. 16. 3. d. 24. Września 1803.

Pan Marson Fecmistrz w Kopusie Kadetów ma honor donieść Przeświatney Publicznosci że daie lekcye fechtów tak na szpady iak i na pałasze, że ma mieszkania na 3 albo 4 Kawalerow, obowiązue się dać stoł, opał, światło i myć bieliznę, ustawiczna rozmowa po Niemiecku i po Francuzku ułatwi nabycie tych języków. Panowie Marsonowie uręczają Rodzicow o wygodzie i pilności koła dzieci im powierzonych. Pani Marson może przyjąć dwie lub trzy Pannienki, uczyć ich po Francuzku, po Niemiecku, rysunkow i różnych ręcznych robot. Pan Marson ma masę Angielską do wywecowania w momencie brzytwy, Opatę do wybielenia a Elixir do usmierzenia bólu zębów, masę na zniszczenie na gniotek, likwor na wygubienie pluskwi. Ciek na skleienie stłuczony porcelany, mydło na wymywanie plam, i sławne pigułki Nancyiskie. Przytym jest opisanie w druku iak tego wszystkiego użyć. Pani Marson biele i naprowuie korunki, toż pióra i plumaże reperuie. Chcący co z tego mieć udasie do Panow Marson pod Ostrą Bramą do Kamienicy Bazylianow.

Przed Aktami Ziemskimi Pttu Grodzieńskiego stawiając osobiście W. JPan Antoni Malewski Ziem. Pttu Grodzień. Regent Pismo przez siebie w sposobie oświadczenia podpisane, podpisane niżej piszące się do Akt podał, którego wyrazy następują: Gdy w Gazecie Wileńskiej pod tytułem Kurjer Litewski zwany w Numerze piędziesiąt dziewiątym i późniejszych ogłoszoną została Licytacja publiczna majątku Graffa Chomińskiego Tryszki zwanego, na satysfakcją długowi Skarbowemu i partykularnych Wierzycieli, Xiążę Lubecki mając znaczny dług na tymże majątku, czuie się w obowiązku uwiadomić publiczność i każdego Konkurenta, o swojej należności przywiązanej Prawami dotegoz majątku — Graff Chomiński dziedziczny posiadając w Gubernii Mińskiej Karolin zwany, Prawem zastawnym przy nabyciu onego od Xcia Józefa Poniatowskiego w znaczney summie zawiódł JP Meyznerowi Bankierowi Warszawskiemu, późney różne summy Xciu Lubeckiemu będąc winnym, zmasowawszy podobnie Xciu Lubeckiemu tenże Karolin Prawem zastawnym wypuścił, JP Meyznera własnymi pieniędzmi opłacić zadeklarowawszy, ktośy gdy nieopłacony zatrudniał Polselsyą Xciu Lubeckiemu, zniewolonym był Xże Lubecki opłacić Meyznera i od tego Prawo wlewkowe zastawy przyjąć. — Graff Chomiński w układ wchodząc ze Skarbem o zamianę Miasta Karolina obok Pińska położonego, Dokumentem w Roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt os-

mym Maia osmego dnia pisanym upewnił Xcia Lubeckiego, iż cokolwiek od Skarbu Monarszego za Miasto Karolin dostanie, to pod Ewikcyą Xciu Lubeckiemu za iego należność podda. Nayaśniejszy Imperator Paweł pierwszy do Skarbu Miasto Karolin przyjąć rozkazawszy, w nadgodę Graffowi Chomińskiemu za też Miasto, oraz umarżając bonifikacją pretensyi z Postaw, Tryskie Starostwo wiecznością nadał. Na których własnoręcznym Dokumentem Graff Chomiński w Roku Tysiąc osmsetnym Februarii dziewiątego dnia Xciu Lubeckiemu sum do Karolina przywiązanych utwierdził Ewikcyą. JW. z Tyzenhauzow Grafini Chomińska, mając zdaru Monarszego wspólność do Tryszek z bonifikacją za Postawy należną, Dokumentem przyznany w Roku Tysiąc osmset pierwszym Decembra dwudziestego pierwszego dnia przed Aktami Lidzkimi, na Męża swojego teyże wspólności zrzekła się, z obowiązkiem aby iey długi Xciu Lubeckiemu winne i na Postawach opisane przyjął na Tryszki i one opłacił, w skutek iakiey z Zoną Konwency w tymże Roku 1801 Xbra 21 dnia Graff Chomiński wydał Prawo zastawne na majątność Tryszki i iego Attyencye iako to; Łążew i Dowbifzki znożąc w ieden kapitał summy z Prawa zakładnego na Karolinie iakoteż przez Zonę zawinione czer: zł: 53 333 zł 6 adnotuie sumę czerwonych zł: piędziesiąt trzy tysiące trzysta trzydzieście i trzy zł: sześć Wincenty Sądłucki Regent i toż Prawo przyznał, a po przyznaniu w Akta Sądu Gł: Littgo i w Akta Szawelskiego Powiatu gdzie Dobra leżą przeniesione zostało — Zatyż Prawem nastąpiło Urzędowe obięcie Tryszek z Attyencyami na Xcia Lubeckiego. Graff Chomiński wyednawszy Prawo Arędowne, afsekurował w każdym Roku Marca 4 dnia umówione opłacać quantum pod nieważnością Prawa, we wszystkich zdarzeniach zastępstwo Xcia Lubeckiego uręczył i dostrzegać całości majątku, mimo to iednak JW. Graff Chomiński iak czułym jest w dostrzeganiu całości majątku pod Ewikcyą długowi Xcia Lubeckiego poddanego, nastąpiła konieczność przedaży majątku przez Licytacją każdego przekona, z wyrażonych zatyż w górze tranzaktów pierwszość i ważność pretensyi Xięcia Lubeckiego wyjaśniwszy w Imieniu tegoż Xiążęcia Lubeckiego znajduie po trzebę uwiadomić publiczność, iż jest tenże X. aktualnym pretensorem i dzierżącym majątność Tryszki. Ktoby zatyż do nabycia przedsiębrał determinacją. X. Lubecki do uspokojenia siebie wszelką powolność każdemu oświadczaając, JW. Chomińskiego o czynione zawodne umowy ufności X. Lubeckiego nieodpowiednie, zażala, i publiczney wiadomości postępowania z X. Lubeckim wspomnianego tylekroć JW. Chomińskiego podaie. Ru 1803. Aug. 12. dnia.

w Ru teraz 1803 Mscia Julii ze dnia 6 na dzień 7 u Starozakon: Azryela Mowszowicza mieszkańca Rakowskiego w Miasteczku Zaskawiczach skradziono skrzynkę z Ruchomością i różnemi Dokumentami, takoz gotowych pieniędzy Rubli 27 i pół, a co większa Wexel od Starozakonnych Mowszy i Szmoły Braci Berkowiczow Obywat. Jurborskich na sumę czer: zł: 200. z terminem opłacenia na pamięć miarkując, czy to na dzień 25. czyli też na dzień 28 Apryla 1803 Ru opisany. A Staro Zakonney Sorry Szymenowey Obywatelce Rakowskiej służący razem skradziony, o czym uczynił oświadczenie 1 pod d. 13 Junii 1803 w Magistracie Wileńskim, a 2 przez pomienioną Sorę w dniu 23 Julii w Magistracie Miasta Guberskiego Minsku uczynione, a uczynione, a ponieważ że Sorra Szymenowa iaką iuz takową należność przez Berkowiczow mając sobie zupełną zapłaconą, przeto iżby mający takowy wexel nie mógł onych Berkowiczow turbować całej Powszechności ludzi do wiadomości podaie, iż takowz Wexel żadnego waloru mieć nie ma.